

NOVA DOBA

Licejska knjižnica
plačano do
Ljubljana

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za manjšino stolpca 50 p. Reklame med tekstom 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje, Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Dinar in draginja.

Nekaj časa sem je začel dinar rapidno padati, res da se je zadnje dni za nekaj točk popravil, vendar nas prevladuje skrbi, kaj bo. Dinar bi se moral stabilizirati, da so sigurni trgovci in konsumenti. Dne 10. tm. je notiral dinar v Curihu 5.60, drugi dan 5.35, 12. tm. 5.40. Na tej točki se je obdržal do 15. tm., na kar je padel na 5.30 in 17. tm. na 5.15, najnižji padec je dosegel 3.69. Danes notira sicer nekaj višje.

Kaj je vzrok tej nestalnosti? Morda zunanji politični dogodki, morda napačna devizna politika. Sedanja vlada je dovolila prost izvoz v tujino, da se dinar dvigne, toda izvoz nas je razočaral, več ko se izvažajo, bolj je stalnost dinarja negotova.

Dan za dnem vidimo cele vlake zlatine, ki se pošilja v inozemstvo, da se ekoriščajo tujci z našim blagom za nizko ceno in ni dvoma, lahko trdimo, da stradamo. Ne da bi začelo primanjkovati potrebne hrane, stradamo, ker se življenske potrebščine dnevno tako drage, da jih navadni konsumenti, uradniki in tudi majni obrtniki težko ali sploh ne morejo več kupovati. Ko je pred meseci dinar rasteł, smo imeli vsi najlepše upanje, da bo ponehal val draginje. Dinar je res napredoval, ali mi navadni zemljani nismo skoro nič čutili, da bi se cena živil in obleke zmanjšala. Nekoliko se je odnehalo, toda ne v sorazmerju z dviganjem naše valute.

Kakor hitro pa je dinar le za nekaj točk padel, so se cene življenskih potrebščin nesorazmerno dvignile. Ako pogledamo samo na cene sladkorju, je kristalni sladkor narasteł v treh dneh od 80 na 88 K. Kako je to mogoče, ko je vendar vsak konsument prepričan, da se to iz iste zaloge, ki je bila s tedaj primerno ceno kupljena.

Draginja torej raste v večji meri, kakor se spreminja dinar. Ali ne gleda obupno naš javni nameščeneec v bodočnost. Skrb gloda na njegovem zdravju, ko gleda krog sebe gladujočo ženo in dečo in ji ne ve pomagati. Od kod vzeti, ko dela vlada z njim, ki služi zvesto, ko delo udano svojim ljubljimi domovini tako po mačehovsko.

Ni čuda, da beži vse iz državnih služb in to močje, ki so bili izvršni uradniki. Temelj vsake države so dobri vestni uradniki, ako nima teh, je ves

trud zamanj. Vso čast pa naši demokratski stranki, ki se je toliko trudila, da bi priborila uradništvu vsaj to, kar mu po uradnem pravu gre. Nehvaležno je, če kdo trdi, da ni stranka storila vse mogoče, da bi pomagala trpečemu uradništvu do njegovih pravic. Ako se to ni izvršilo, ni kriva demokratska, ampak diktatorska radikalna stranka, ki ubeta sedaj neko povišanje draginskih doklad, a ne iz ljubezni do uradništva, ampak v agitacijske namene.

Z uradništvom pa je trdno sklenjen obrtni, trgovski in kmetijski stan. Ako uradništvo nima denarnih sredstev, da si nabavi potrebnih stvari, trpe tudi ti stanovci. Zato moramo biti vsi sklenjeni v enotni fronti, neomažno zaupati demokratski stranki, katere poslanci so se res trudili za dobrobit vseh stanov. Pri bodočih volitvah moramo oddati glasove dem. stranki, ki je postavila za kandidate močje, katerih imena nam jamčijo, da bodo posvetili vso svojo skrb javni blaginji.

Jovica M. Silobrčić: Vzgajajmo dobre Jugoslovenke.

(Ponatis iz »Orjune«.)

V dosego in vstvarjenje idej, katere si je začrtal naš pokret, je potrebno tudi sodelovanje naše žene. Ona ima vršiti veliko in važno misijo v našem nacionalnem življenju. Rešiti ima veliko nalog in od nje je odvisna rešitev mnogih problemov v naši državi. Brez nje si ne moremo niti misliti vstvaritve čistega jugoslovenskega tipa, kot predstavnika naše kulture in civilizacije.

Nacionalistični pokret pri nas razume važnost sodelovanja žene v vseh smereh našega nacionalnega življenja. Radi tega je zaključil centralni odbor naših organizacij že lani, da se snujejo ženske sekcije, v katerih se zbirajo vse narodno čuteče ženske k ožjemu sodelovanju na nacionalnem polju in da se tako omogoči sodelovanje žene v javnem življenju.

Posebno značilnost imajo te sekcije v vprašanju naše mlade ženske generacije. Razumljivo je dejstvo, da večina naših žena ne more vršiti vloge, katera ji je namenjena in katero bi morala vršiti, in da se jih mnogo še sedaj ne zaveđa novega položaja, ki je nastal po našem

Mala sirota brez starišev, Anuška, dve ali tri leta starejša od nje, jo je udano ljubila, poslušna ji je bila kakor zvest psiček. Suha, po obleki in laseh z ostanke sena, svetlih oči, velikih ust, v katerih so se blesteli majhni beli zobki, bos, kožiko lepih dni je preživela Frida s to raztrganko! Če je bilo slabo vreme, sta pribežali obe deklici v žitnico. V kotu je bilo nametanih nekaj starih knjig. Bilo je življenje svetnikov, strgani zvezki Gogola, stara knjiga z rudečimi platnicami, v kateri so bile povesti, prevedene iz francoskega. Najlepša se je začela »V času ko je vladala Francijo madama Pompadour...« Frida je brala na glas. Anuška pa je sedela poleg nje s skrčenimi nogami in pazljivo poslušala. Frida je zbolela, dobila je koke in mrzlico... Anuška je sedela poleg postelje in držala roko svoje prijateljice z vso silo, da se ne bi praskala obraza, ker so ji rekli, da če bi to storila bi postala grda. Mala divjakinja je čuvala lepoto svoje gospodarice, kakor velik zaklad.

Ko se je Frida začelo zdravje bolj šati (bilo je v maju, ko so solčni žarki sijali na posteljo), je Anuška prinesla šopke svetlic in kroglice. Prijateljici sta se igrali in meta i ena drugi kroglice. Frida je bila še tako slabotna, da ji je

ujedinenju. To pa radi tega ker večina naših mater in sester ni dovoljno vzgojena. Drugič pa zato, ker tudi one, katere so vzgojene in bi mogle vršiti svojo veliko misijo, niso zato sposobne, ker njih vzgoja ne odgovarja niti našim težnjam, niti našemu nacionalnemu življenju. Te žene, katere so bile vzgojene le v plemenskem duhu, a ne obče narodnem, ne morejo vzgajati danes svojih otrok v jugoslovenskem duhu. **One morejo vzgojiti Srbe, Hrvate ali Slovence, ali dobrih Jugoslovenov nikoli.**

Radi tega moramo posvetiti veliko pažnjo ženski vzgoji. Naš pokret mora zbrati okoli sebe vso ono malo naših žena, katere so bile vzgojene v jugoslovenskem duhu, daleč proč od plemenskih in tujih vplivov.

One nam morejo sedaj pomagati s svojim sodelovanjem, ker delamo na ožvrstvi našega edinstva in vstvarjenju naših idej. Njihovo sodelovanje je nujno potrebno in one morajo sodelovati pri vzgoji naše mlade ženske generacije. One nam morajo vzgojiti dobre Jugoslovenke, katere bodo potem vzgajale naše otroke samo v jugoslovenskem duhu ter tako pripomogle pri vstvarjanju jugoslovenskega tipa.

Poklic naše žene je velik in velika je tudi njena naloga. Ona se mora tega zavedati. Jaz sem uverjen da bode znala naša žena izvršiti vse naloge, katere jo čakajo v naši nacionalni državi. Verujem v to, ker so ji dani vsi predpogoji in so nam pokazale nekatere na jasnih primerih. Seveda je prvi predpogoj ta, da je sama vzgojena v jugoslovenskem duhu ter da postane s tem apostolka jugosloven. ideje, nele v svoji družini temveč tudi izven nje.

Ako hoče nacionalističen pokret uspeti, mora intenzivno delovati za vzgojo naše žene.

Vzgojiti mora matere, katere nam dajo prave in dobre Jugoslovenke, vzgojene daleč proč od plemenskega šovinizma in s temi generacija, katera bode izpolnila naše težnje in izvršila veliko delo našega ujedinenja.

Biti moramo ponosni, da je naš pokret že spoznal važnost sodelovanja žene. To nam krepki vero, da smo nacionalisti na pravi poti in, da bomo zmagali.

Dostavek uredništva. Vzgajajmo dobre Jugoslovenke! Zares zdrava in pametna beseda. Kako pa je v tem po-

včkrat katera pašla na tla. Anuška jih je metala v kote, po čemare z urnostjo začke, bolnica se je pa pri tem zabavala in smejala.

Ko je okrevala, ji je vsled boleznii opešal spomin, postala je podobna sredi tovarišici.

«Ali ti je ime Anuška?»

«Oh, da, gospodarica.»

Sedaj se je Anuška bolje sponjajala povesti, ki jih je brala Frida v žitnici. Pripovedovala jih je, Frida pa je poslušala.

»In ono drugo, Anuška, ali jo znaš... v kateri se govori o madami Pompadour...«

In Anuška je začela:

»Za časa, ko je vladala Francijo madama Pompadour...«

Nekega dne Anuška ni prišla. Ko je stregla svoj prijateljici, je nalezla bolezen in v par dneh umrla.

Frida je doigo objokavala svojo tovarišico, ki je zanjo dala življenje. Ko je bila stara devet let, prevdarna in nekoliko čudakinja, je objubila biti revežem dobra, pomagati jim z vsemi sredstvi, ki jih je imela na razpolago. Ostal ji je neizbrisen vtis, odpovedati se vsemu in nič imeti. Primerjala je preprostost sre-

gedu pri nas Slovincih, pri Hrvatih in pri Srbih, kje se vzgaja na stotine, da na tisoče naših deklet iz premožnejših rodbin — po vseh mogočih mnskkih kloštrih in drugih internatih v Avstriji. Kakša je ta vzgoja, ali res mislimo, da se da uprivi in sila vzgoje v mladi dekliški vzgoji kar mehanično »prestaviti« iz nemščine na slovensko. Kaj nam vzraste iz tega, zopet to in še slabše, česar je vse življenje krog nas polno, nič novega, nič boljšega. Mladina je naš up, mladina prinaša novo preropenje, nam ubogim napol Slovincem, ki tčimo do vratu in nemški duševni odvisnosti brez resničnega, globokega, narodnega notranjega življenja, ne bo prihajalo preropenje jugoslovensko nacionalno kulturno iz Avstrije in avstrijskih klošterskih šol, od tam bomo crpali nadaljevanje in osveženje onega, po formi in vsebini popolno izklesanega notranjega žitja, ki nas je usposabljało za dobre in poslušne avstrijske hlapce. Naša narodna šola in vzgoja ne pozna in ne uči sovraštva — njena najvišja zadača je globoko uspoznavanje lastnega naroda in njegove kulture. Iz tega poznanja izvira ljubezen do domovine, ona velika, čista ljubezen, ki daje mladini voljo do dela, voljo do žrtev in trpljenja za domovino, ki je tvoja in nas vseh, ki jo ljubimo. Tu in iz tega bo vzklilo in vzraslo naše preropenje, drug in boljši rod, ki bo izbrisal grehe in zablode sedanje generacije in nam pripravil življenje naše kulture na bazi ljubezni do domovine. Tujina je za mlade, otroške duše smrt in slana, presajeno svetle je v domovini tuje in ne uspeva.

Ivan Prekoršek.

Politične vesti.

Nova stranka. Kakor poroča »Slov. Narod« so gospodje okoli »Slov. Naroda« ustanovili novo politično stranko z imenom »narodnonapredna stranka«. V načelstvo so bili izvoljeni gg. Ferant, Jelačin ml., R. Pustoslemšek, dr. Ravnhar, D. Šaplja, Fr. Škulj, dr. Ivo Tavčar, dr. Triller in dr. Konrad Vodušek. Stranka sicer ni nova, obstojala je že nekaj, tudi imena niso nova. Kakor torej kaže, še ni bilo doslej dovolj razcepljenosti naprednih narodnih sil na Slovenskem, v delu za našo razdrapanost se je morala proslaviti zopet Ljubljana, ki posega nazaj v preteklost, da

mužikov z napuhom in brezsrčnostjo plemenitašev in dam, ki so prihajale od daleč obiskat njeno mater, ni marala za nje. Tako je spomin na prijateljico posvetil revščino Fridi. Zavedala se je svoje lepote, druga bi storila vse, da bi jo povečala, ona pa se je nosila popoňnoma preprosto. V tem času sta vznemirili hišo Thalberg dve nesreči.

Stari oče Fridin princ Kariskin, zapleten v neko nihilistično zaroto je bil poslan v Sibirijo. Frida je slišala pogosto govoriti mater o starem očetu s spoštovanjem, vendar je pripomnila, da se je pečal s skrivnimi in nevarnimi stvarmi, imenovala ga je sanjavca. Ni vedela natančno kaj pomeni to ime, vendar se ji je zdelo, da izrazuje nekaj posebnega in plemenitega. Dvakrat ali trikrat je prišel princ Kariskin na njihov grad... Rada ga je imela zaradi njegove bele brade in povesti ki jih je pripovedoval. Nekoč je vzel s seboj Frido in Anuško na dolg sprehod. Ko je Anuška poljubljala roke svoje lepe prijateljice, je rekel stari oče: »Zakaj pa ti ne objameš prijateljice?«

In Frida je objela nekoliko prisrčeno tovarišico.

(Dalje prih.)

Jules Lemaitre:

Kralji.

(Dalje.)

Ko je dospela Frida na marburški kofovdvor, kjer je hotela vstopiti v vlak, ki pelje v Birsen (marki Frauenlaub je stanoval v tej okolici), se je pomešala med množico v dvorani Pas - Perdue, odšla na dvoricišče, pomignila izvoščeku z velikimi brki in stopila v kočijo.

Noč se je približala. Ko je kočija zapustila sajesto in žalostno tovarniško okolico, je dospela na široko ravan, krašeno z drevesi, vse pa je božala večerna miloba.

Frida se je domislila.

Ta ravan jo je spomnila na drugo zelo daleč v Kurlandu, kjer je preživela otroška leta. Stari grad je stal sredi drevja. Njena mati, grofica Thalberg, je dan za dnem sedela v naslanjaču in brala francoske romane. Oče je živel skoraj vedno v Petrogradu. Velikansko posestvo se je vedno bolj krčilo, ker se je vsako leto prodalo kak kos zemlje.

Frida, prepuščena skrbi služabnikov, je živela zunaj med mužiki. Bili so njeni prijatelji, oboževali so jo radi njene blede lepote in dobrega srca.

bi mogla tem uspešnejše rušiti to, kar so idealni možje zasnovali med vojsko v boju proti Dunaju za zmago jugoslovenske misli — našo jugoslovensko demokratsko stranko. Od naše nacionalne inteligence, ki je vzrasla iz bojev proti nemštvu in za obrambo naše narodne posesti na Štajerskem, tako v mestih kakor po deželi, pričakujemo trdno, da ostane zvesta praporu naše narodne in napredne misli na Štajerskem v enotni naši demokratski stranki, ki ni in ne bo osebna domena nikogar, ki je in bo to, kar hoče njeno delavno članstvo. Somišljeniki, v organizacijah stranke je ključ do dela in odločitev, vse drugo je osebno častihlepno igralkanje s stvarjo, ki je višja in več, ko še tako slavna imena preteklosti ali sedanjosti.

Napredni kandidati v Posavju. Na velikem zboru zaupnikov v Zidanem mostu, okrajev laškega, sevniškega in brežiškega sta bila izklicana kot poslanski kandidati ozir. njega namestnik dr. Franc Roš iz Laškega trga in Jože Holy, predsednik obrtne zadruge in starosta Sokola v Brežicah. Posavje se je s tem priznalo glasno k narodni napredni ideji. Dr. Roš, sin bivšega trboveljskega župana in narodnega poslanca Ferdinand Roš uživa velik ugled med delavci in pridobitnimi krogi vseh teh okrajev, zlasti med kmeti svojega okraja. Holyju kot organizatorju obrtništvu in značajnemu Slovomu, zaupa pa istotako celo Posavje. To so prave narodne kandidature.

Klerikalni shod v Štoreh. V neželjo je zboroval v Štoreh g. dr. Korošec. Ker pa je bilo na zboru mnogo socijaldemokratov, je potekel shod zelo burno, tako da dr. Korošec dolgo ni prišel sploh do besede. Ne gre tako absolutno vse po klerikalnem receptu, čim bliže bomo volitvam, tem večji in silnejši bo odpor proti Koroščevi politiki, ki ima v enem žepu za verne ovčice vero in Kristusa, v drugem pa socijalizem in republiko. Kakor kdo izvoli, izveličan bo vsak, ktor voli klerikalno.

Kako vzdržujejo Nemci pri nas svojo iredento. Pod tem naslovom prinaša Tabor sledeče: Naša carina je te dni zaplenila na trgovca Sirka v Mariboru naslovljeno pošiljatev, ki je vsebovala Hausmanovo knjigo »Oststeirische Heimat« v kateri sta se nahajali tudi ti dve hujskaški sporočili: »S krvavečim srcem pogreša zelena marka svoje sinove in hčere v dolini Drave in z neizmerno bolečino je moral nemški narod izročiti toliko življenj, moči in pridnosti onih, ki se imajo za svojo kulturo in procvet toliko zahvaliti ravno nam Nemcem, katere hočejo sedaj v svoji državi nasilno zatreti. Nemška bol! hudo nas izkušaš, toda obupati ne bomo, ker nemški narod in nemška zemlja ne moreta propasti. Potrpljenje! Prišel bo čas, tedaj razpnejo eno streho čez ves nemški svet!« Podpis: dr. Kamnikar. — »Poznam mesto v Štajerju! In v spodnjem Štajerju v starem nemškem Mariboru ob Dravi, kjer stoji danes naš narod ob nešteti grobovih ter mora trpeti vse neverjetne muke politične, gospodarske in kulturne bede, ki zamore zadeti le premaganca, tam doli, kjer je stala nekoč Kernstockova zibelka slavi zmago prevratnega genija vredna satrska igra: ulica, ki je bila okrašena s Festenburgerjevim imenom je bila po zmagovalcih in partibus infidelium posvečena sarajevskemu morilcu Principu.« Podpis: H. Wastian. Taka sporočila, seveda v nemščini, pošiljata torej ta dva slovenska renegata v Avstriji svojim renegatskim bratom v Jugoslaviji. Brez komentarja.

Vladna kriza na vidiku. Finančni minister dr. Stojadinović se je baje sprl z nekaterimi svojimi tovaršiji v vladi ter govori, da je Protičev pristav ter do najbrže podal ostavko. Drugi Protičev pristav notranji minister Vujičić je vsled grdega postopanja z uradniki napravil vlado v mučen položaj. Najbrže bo prišlo do splošne krize in se sedanji režim zruši še pred volitvami.

Na kongresu soc. dem. stranke v Beogradu sta zastopala slovenski del stranke Koren iz Celja in Bernot iz Ljubljane.

Nemški delavci v Poruhru stavka. Ker so Francozi zaplenili državno premoženje in zaradi francoske vojaške kontrole je stopila večina delavcev in uradnikov v stavko. Nad stotisoč delavcev stavka, ker se jim je pridružil tudi mnogo železničarjev, se vzdržuje želez-

niški promet samo v omejenem obsegu. Zaradi zaplembe državnega denarja so zaprte prostone skoro vse privatne banke. Prebivalstva se je polotila velika panika. Vsled tega so bile francoske čete odpoklicane iz državne banke. Finančni minister Hermes pozivlja v naredbi prebivalce zasedenega ozemlja, da ne plača Francozom in Belgijcem nobene carine, nobene davka in nobenih taks.

V Poruhru vedno večja napetost. Stavka se nadaljuje. Ker je bil aretirani tudi generalni ravnatelj Stinnesovih rudnikov, je stopilo 100.000 uslužbencev in rudarjev Stinnesovih rudnikov v stavko. Železničari so začeli zopet z rednim delom, ker so jim Francozi obljubili, da se ne bodo vmešavali v njihovo poslovanje.

Celjske novice.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

V soboto 27. tm. ob 8. uri zvečer izvenabonement »Kozarec vode«. V nedeljo 28. tm. gostuje celjsko gledališče v mariborskem narodnem gledališču s »Kozarcem vode«.

IZ SEJE CELJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

dne 22. januarja 1923.

Po tričetrtturni zamudi, ki je nastala vsled brezobzirnosti nekaterih občinskih odbornikov, otvori župan dr. Hrašovec občinsko sejo ter odgovarja na interpelacije obč. odb. Korena in Leskoškega o zadnji seji. Pojasnila in zapisnika se nato odobrita brez debate.

Pred prehodom na dnevni red poroča župan, da bo odslej prisostvoval sejam tudi uradni predstojnik. Nadalje imenuje vsled sklepa pravno personalnega odseka kot overovatelja zapisnika obč. odb. Prekorškega in Korena. Druga točka dnevnega reda je poročilo pravno-personalnega odseka.

O personalnih zadevah poroča predsednik odseka prof. Mravljak: Nekaterim mestnim uslužbencem se bo izplačal še naknadno 25% ni izredni prispevek. Definitivnim šolskim slugam na mestni osnovni šoli se imenuje prov. sluga Josip Kmecl. Začasno se nastavi kot gledališki mojster v mestnem gledališču v pokojeni stražnik in mizar Štefan Lestan. Detektivom drž. policije, dodeljenim stanovanjski oblasti, se določi majhna nagrada. Rešijo se še nekatere pokojninske zadeve.

Vsled sklepa obč. odbora pristopi celjska mestna občina kot družabnik k družbi za elektrifikacijo celjske kotline. V svrhu predpriprav se vršijo večkrat sestanki in zborovanja, na katerih pa mestna občina kot taka še ni bila doslej oficijelno, t. j. po izvoljenih delegatih zastopana. Da se varujejo koristi mestne občine in da se informirajo vsi klubi obč. odbora podrobneje o poteku posvetovanj se voli odsek, v katerega se odpošlejo Iv. Rebek (JDS), Drago Žabkar (NSS), Alojz Leskošek (JSDS) in Maks Janič (SLS). K temu odseku se še pritegnejo uradni predstojnik, obratovodja mestne elektrarne, referent za elektr. podjetje in še event. kak strokovnjak.

Obč. odbornik dr. Kalan poda svoje poročilo v pravnih zadevah. V stanovanjsko razsodišče se izvoli vseh 40 od stanovanjske oblasti predlaganih zastopnikov najemnikov in hišnih posestnikov. Ti so: za najemnike Bervar Dolfe, Čebular Rud., Koren Fr., Cestnik Ant., Leskošek Al., Voglar Fr., Strelec Iv., Stanič Iv., Šmigovec Vikt., Rupnik Iv., Palir Jos., Mihalek Otm., Mitoni Leop., Lesničar Janko, Gruden Maks, Deleja Jos., dr. Rožman Jos., Brinar Jos., Lavrenčič Rud. in Bigaj Fr.; za hišne posestnike dr. Božič Ant., dr. Vrečko Jos., dr. Hrašovec Juro, Dečko Iv., Breznik Karl, Gregorič Karl, Kovačević Štef., Rebek Iv., Rebeuschegg Fr., Stermecki Rud., Goričar Karl, Pelikan Jos., Krajnc Zdravko, Gradl Gottfr., Janič Maks, Božič Joško, Gologranc Konrad, Levstik Miloš, Gruden Mirko in Kukovec Vinko. Iz te liste si lahko izbereta stranki po enega zastopnika, katere si določita potem iz že izvoljenega števila predsednikov vsakokratnega predsednika. Kontrolnemu organu za pobiranje nočnega davka se določi predpisana nagrada. Zavrneta se prizvota hotelirja Milana Martinoviča in gostinčarke Ant. Pristovnik radi denarne globe, ker sta zanemarjala pobiranje

nočne davščine. V domovinsko zvezo se sprejmejo žel. delavec Ant. Jelen, mizarski mojster Ant. Kopriva in kuharica Marija Kosi. Že delj časa se opazuje, da je voda Savinje proti večeru mimo Celja kalna. Ker se sumi, da izvira ponesnaženje iz tovarne v Libojah, se naprosi okr. glavarstvo in gradbena direkcija, da zadevo preišče in ta nedostatek, ki ogroža celjske letne kopehi, odpravi.

Šolsko kulturni odsek: Poročevalec obč. odb. Prekoršek. Odobrijo se razna popravila v mestnem gledališču. Za obrtno nadaljevalno šolo prevzame mestna občina jamstvo za kritje event. primanjkljaja. Odkloni se prošnja Fridr. Skoberneteta za podelitev kino koncesije, ker ima mestna občina itak lastno. Glede te se sklene, da mestni urad zasliši vse interese glede pogojev ter predloži nato obč. zastopstvu natančno izdelan načrt, kako bi se ta koncesija izrabila najuspešneje v prid mestne občine.

Za stavbeni odsek poroča podžupan Žabkar. Prošnja Frica Confidentija za preureditev lesene barake v Miklošičevi ul. v konjski hlev in v skladišče se odkloni. Vsled velikega pomanjkjanja vode se dovoli napeljava vodovoda do parne žage in pisarne Iv. Čaterju le pod pogojem, da si postavi vodomer in ne prekorači predpisane količine vode.

Mestna podjetja: Poročevalec obč. odb. Rebek in Gobec. Odklanjajo se radi pomanjkjanja elektr. toka vse prošnje za nove instalacije ali oddajo elektr. sile v industrijske in obrtne svrhe. Na interpelacijo obč. odb. Leskoškega radi neke prošnje za predajem se da primerno pojasnilo. Odobrita se računska zaključna klavnice in mestnega vodovoda za l. 1921. Klavnica izkazuje precejšnji prebitok, ki se je pa porabil l. 1922 za investicije in nujna popravila.

Finančno gospodarski odsek: Poročevalec podžupan Žabkar. Določi se najemnina za mestne hiše. Principijelno se sklene, da se kolikor mogoče upoštevajo socijalne razmere posameznih stanov. Kot podlaga služi najemnina iz leta 1914. Uradništvu, delavcem in malim obrtnikom se poviša šestkratno, bolj situiranim pridobitnim slojem osemkratno in za obrtne in trgovske lokale se določi najemnina individualno; javne korporacije in uradi bodo plačevali osemkratno predvojno najemnino.

Vsi govorniki, kakor Koren, dr. Kalan, dr. Božič, Prekoršek, so si bili edini v tem, da naj občina z dobrim vzgledom pokaže pravo pot do sporazuma med najemniki in hišnimi posestniki. Sprejme se nadaljni predlog, ki pooblašča župana, da se sme pogajati glede najemnine s strankami ki so mnenja, da so obično oškodovane. Za podnajemnike plačajo stranke 30% od meblirane, 15% od nemeblirane sobe. Les, ki se je posekal radi elektr. daljnovoda v Trbovlje v mestnem gozdu na Pečovniku, se proda najboljšemu ponudniku, Trboveljski premogokopni družbi. Potrebna so nujna popravila na poslopju meščanske šole in v mestni klavnici. Za streho na stranskem objektu v klavnici se naj da kritje na ta način, da se povišajo klavniške pristojbine s 1. februarjem za 20%.

Ustanavlja se v Celju Produktivna zadruga za lesno industrijo, ki bo izdelavala razno leseno kuhinjsko orodje in druge izdelke. Pod določenimi pogoji se ji oddajo prostori na Sp. Lanovžu in kos zemljišča za obratovanje.

Športni klub Celje je zaprosil mestno občino, da mu da v najem Glazijo, katero namerava preurediti v moderno igrališče. Dasi je vsled soglasnega sklepa gospodarskega odseka podžupan Žabkar toplo priporočal prošnjo in sta tudi obč. odb. Prekoršek in dr. Božič stvarno vsestransko podprla projekt, je vendar večina obč. odbora glasovala proti poročevalčevemu predlogu. Obč. odb. Koren je bil mnenja, da je Glazija namenjena za šetališče in za otroško igrišče. Športni prostor spada baje v okolico, kakor da bi mesto Celje ne nudilo dovolj lepih in zračnih šetališč svojemu prebivalstvu. Šport podpira tujski promet, kar bi se moralo vsekakor vpoštevati.

Pri slučajnostih se stavijo še razne interpelacije, na katere bo odgovarjal g. župan v prihodnji seji.

Konec seje ob pol 23. uri.

K protestnemu shodu proti zvišanju najemnin. Slučajno opozorjen sem dobil št. 11. »Naprēja« šteje sedaj v roke, moram pa resnici na ljubo popraviti nekaj »krokodilskih« netočnosti. Ni res, da je protestni shod proti zvišanju najemnin sklical le društvo najemnikov; sklicalo ga je tudi društvo javnih nameščencev, ki je hotelo, da naj bo s to skupnostjo protest tem impozantnejši. Stavilo pa je pogoji, ki ga zastopniki društva najemnikov niso odbili — podpisani sem upozoril g. Korena še pred shodom na to — da namreč na shodu ne sme biti politike niti demagogije. Če je pa tem zastopnikom dala beseda le limanca, naj vedo, da so na ta način sicer že drugič speljali javne nameščence na led, da pa jih ne bodo nikoli več; pokazali so poleg tega, da imajo v društvu najemnikov svojo politično ekspozituro. Javni nameščenci pa niso voljni poslušati njihove demagogije, pokažejo naj le g. spodje le eno kopje, ki so ga zložili za javno nameščenstvo, pokažejo naj le eden tudi najmanjši uspeh. Kako razumno poslušalce pa imajo med svojimi pristaši, za to so najboljši dokaz besede, ki sem jih slišal slučajno od udeleženca, njihovega pristaša: Če me vprašate, kaj je tam (na shodu) bilo, bi vam ne vedel nič povedati! — Nihče bi nikomur ne branil govoriti na shodu, le demagogija in politika je morala po dogovoru izostati; ona je pokvarila enoten protest. Pa sal smo slišali, da so ga pokvarili tudi v Ljubljani na sličem način pristaši iste stranke. M. R.

V interesu javne morale. Slovenci uživamo nemali sloves, da imamo najnedostojnejši tisk, ki se ne bori za načela in resnico v javnem življenju, ki operira z lažjo in zavijanjem resnice ter z osebnimi žalitvami nasprotnika. Kdor se torej med nami pojavlja v javnem življenju, bodisi to na gospodarskem ali političnem polju je brezizjemno izročen najostudnejšim žalitvam in krivicam. Ta način političnega boja je ves čas v najvišji meri gojil klerikalni tisk, krono tega pa uživa mariborska »Straža« in »Slov. Gospodar«, kojih odgovorni urednik je poslanec VI. Pušenjak, ki s svojo poslansko imuniteto krije najgrše izbruhe in žalitve. Nič ni lažjega, ko žaliti in obrekovati, ako nosi zato odgovornost poslanec s svojo imuniteto, ki ga ne moreš, klicati pred sodišče na odgovor in obračun. Izmed vseh nedostatkov in hib, ki jih je polno naše življenje, je nedvomno v urejeni državi to dejstvo znak največje moralne propadlosti. Dostojni časopisi se tudi tega nemoralnega sredstva za častikrajo bližnjega ne poslužujejo: njih odgovorni uredniki so možje, ki so za svoja dejanja odgovorni rednemu sodišču. Ne tako mariborski klerikalni tisk, ki se skriva za poslansko imuniteto. In tako smo v Celju doživeli v pondeljek zvečer v kavarni Evropa hitro sodbo in obsodbo ali nekak preki sod, ki je bil izvršen temeljito in s povdarčkom za nazaj in za prihodnje čase nad poslancem klerikalne stranke g. VI. Pušenjakom, kot odgovornim urednikom mariborske »Straže« in »Slov. Gospodarja«. G. dr. Novačan, urednik »Republikanca« v Celju je od poslanca g. Pušenjaka zahteval zadoščenja za žalitve v »Straži« in »Gospodarju«, ker ga gospod za zaščito imunitete ni dal, si je dr. Novačan zadoščenje takoj na licu mesta v polni kavarni sam vzel ter g. poslanca oklofotal. Ker smo na stališču, da mora mož nositi odgovornost za svoja dejanja, politik poslanec prav tako kakor tat in razbojnik, beležimo gornjo obsodbo, ki jo je celjsko prebivalstvo z zadoščenjem vzelo za znanje in prav živahno komentiralo.

Odbor društva javnih nameščencev v Celju je storil glede izstopa javnih nameščencev iz političnih in kulturnih društvet znanj sklep zgolj iz obupa, da javnost opozori na svoj absolutno nevzdržen položaj; prepričal se je, da je zadel v javnosti v živo in da je dosegel svoj namen, čeravno nas velik del javnosti ni razumel — niti nas mogoče razumeti, ker se ne zna uživati v naš položaj, živčev sam v ugodnem gmočnem položaju. Zato za sedaj odbor preklicuje svoj sklep in to objavlja v vednost javnim nameščencem in javnosti.

Društvo javnih nameščencev v Celju opozarja na občni zbor, kateri se vrši v soboto t. j. 27. 1. ob pol 8. uri zvečer v prostorih Narodnega doma. Da se razčistijo razmere v društvu pričakuje od-

bor poštenosti in udeležbe članov, kakor tudi nečlanov javnih nameščencev, da se bo naknadno neupravičene kritike.

Sestanek trgovcev. Trgovsko društvo naznana, da se vrši za preteklo soboto napovedani sestanek danes, to je 24. januarja zvečer v hotelu »Pošta« (Rebeuschek). Na dnevnem redu je poročilo delegatov iz Beograda.

Društvo javnih nameščencev v Celju priredi dne 28. januarja 1923 ob pol 11. uri dopolne pred Narodnim domom javen protestni shod radi zavlačevanja ureditve njihovega obupnega gnotnega položaja. Vsa širša javnost, katera je tudi zainteresirana na tem vrašanju se tudi zanimajo za sicer vprašanje se pozivlja, da se v znak solidarnosti shoda v čim največjem številu udeleži. Nobenega javnega nameščencev, pa naj si boče višji ali nižji na shodu ne sme manjkati. Jednake shode priredijo javni nameščenci v vseh krajih na sedežu večjih drž. uradov.

IV. obrtniški ples v Celju vrši se, kakor napovedano, dne 1. februarja. Poza devni odbor obrtnega društva pod predstvom gospe Rebekove pridno dela in ne dvomimo, da bo letošnja obrtniška prireditev vse posetnike zadovoljila v še večji meri, kakor to velja o obrtniških plesih drugih let. Naše vrle dame so sklenile tokrat za najlepšim cvetenjem in zelenjem iz zabavnih prostorov napraviti najlepši cvetlični raj. Na plesu igra mariborska vojaška godba. Vstopnina je določena na 8 Din. Čisti prebitok se porabi za obrtno nadaljevalno šolo v Celju in obrtniški podporni sklad. Vabila se že razpošljajo. Ker se lahko zgodi, da se marsikdo ne dobi vabila, ki bi se sicer plesa udeležil, opozorimo dotične, da se vabila lahko pismeno ali ustmeno reklamirajo v društvenem tajništvu (Vrvarska ulica št. 1).

Iz poštne službe. Za poduradnika tretjega razreda je imenovan g. Fran Koštomaj pri pošti v Celju.

Upokojen je trajno g. Ivan Saču, pisarniški pristav okrožnega rudarskega urada v Celju.

Izginil je brivski pomočnik Karl Roškar prist. v Ptuj, kdor ve kaj o njem, naj naznani to pri Koštomaj Fran, Celje, Prešernova ulica 19.

Policijske vesti. Pobežnil je od doma Filip Travner, bivajoč pri materi na Slomškovem trgu št. 7. Iste je 16 let star, ter za njegova leta bolj majhne postave. Obleden je bil slabo in pomanjkljivo. Baje se je podal proti Zagrebu. — V noči od 22.—23. 12. je neznan storilec ukradel iz državne drevnice na Dougem polju, 28 jabolčnih, že cepljenih drevesc. Kdor kaj poižve o storilcu, naj to javi državni policiji v Celju. — Dne 22. 1. je bil aretiran Jan. Čik, rojen 26. 6. 1900 v Rožni dolini pri Ljubljani in tja pristojen, fotografski pomočnik, raditja prevojenja fotografske aparata na poneverjenja fotografske aparata na škodo dr. Bohinca iz Ljubljane potom akademika Dušana Beg. — V noči od 2. — 3. 1. je bil na škodo Franca Korošec v Dolgem polju št. 8 izpod kozolca od neznanega storilca ukraden ročni vozček na 4 kolesa, zeleno pobarvan. — Krašovec Mihael, roj. 6. 9. 1897 v Zabuškovi, v občini Griže pristojen, je bil aretiran radi prestopka tatvine na škodo soodgonke Marije Čolnarič iz Zebalj okraj Ptuj. — aretirana sta bila Martin Kopriva iz Jurkloštra ter Andrej Toljan iz Zavodne ker sta dne 23. 1. prodala Ferdinandu Knezu kravo. — katere pa tista imela — ter pri končni kupčiji sprejeto aro od 100 K za sebe porabita. Oddana sta okrajni sodnji.

Absolventi tukajšnje rudarske šole bodo imeli pri vojaštvu iste zgodnosti kot absolventi poljoprivrednih in obrtnih srednjih šol.

Kino Gaberje. Sobota 27., nedelja 28. in ponedeljek 29. januarja »Železna vest«. Senzacijska drama.

Sokolstvo.

Iz celjskega Sokolskega društva. V četrtek, 25. 1. ob pol 8. uri zvečer je v telovadnici sestanek sester telovadk in bratov telovadcev radi pogovora o kandidacijski listi za občni zbor, ki se vrši v nedeljo, 28. 1. ob pol 9. uri. K temu sestanku je vabljen vse dosedanji odbor ter vse članstvo, ki ima glasovalno pravico. Je to nekaka priprava za občni zbor, ker želimo, da poteče kakor vedno tudi tokrat gladko in da se na ta način izgledno dolgovestno debatam. Natančni spored občnega zbora objavimo v

sobotni številki Nove Dobe. — **Obisk našemu narodu nasprotnih prireditelj.** Opozarjamo ponovno na sklep društvenega odbora z dne 13. novembra 1920 oziroma izvanrednega občnega zbora z dne 9. 5. 1922, po katerem je članstvu celjskega Sokola obisk prireditev nemškega značaja prepovedan. One, ki bi se zalotilo, da ta sklep prezirajo, smatramo za naše društvo izgubljene.

Sokol Žalec ima svoj redni letni občni zbor v soboto dne 27. januarja 1923 ob 20. uri zvečer v restavraciji br. staroste Vilko Kukca. Bratje in sestre pridite polnoštevilno. Odbor.

Dnevna kronika.

Sneženi viharji v Jugoslaviji. Zadnje dni so divjali po vsej severni polovici Jugoslavije veliki snežni viharji in zmeti; ki so povzročili ogromno škodo. V Sloveniji so bili hudi zmeti zlasti na Kranjskem, medtem ko je Štajerski prizaneslo.

Pesnik Josip Stritar se preseli v domovino. Akademski slikar Fr. Sterle se je mudil pred kratkim pri Josipu Stritarju v Aspangu, pri kateri priliki ga je tudi naslikal. Stritar se preseli v Rogoško Slatino, kjer ima že pripravljeno stanovanje.

Zaboljšanje dinarja se bodo vršile konference v Zagrebu in Ljubljani. V to svrhu je bil odposlan načelnik bančnega oddelka v ministrstvu trgovine dr. Radoslavjevič v Zagreb in Ljubljano, kjer je konferiral s predstavniki ododnih zavodov.

Vpoklic rekrutov. Vojni minister je izdal komunique, v katerem naglašja, da bodo koncem februaria pozvani novi rekruti v vojaško službo. Rekruti bodo čim udobnejše transportirani k svojim komandam. Prostori se morajo udobno pripraviti za sprejem novih rekrutov.

Strašen samomor. Krojaški pomočnik Ivan Stančič se je vrgeč pod električno železnico v Zagrebu, ko je vozila z največjo brzino. Kolo je Stančiču zdrobilo glavo.

Samomor. Radovljški nadpoštar si je pognal pred par dnevi na svojem posestvu v Žirovnici kroglo v glavo. Njegovo stanje je skrajno opasno.

V snegu zmrznil. V Osijeku je našla policija Andreja Papičja, notoričnega alkoholista, zmrznjenega na ulici.

Zahvala. Tovarnar v Letušu Alojz Goričar je daroval kot novoletno darilo revnim šolarjem tukajšnje šole znesek po 100 Din, za kar mu izreka podpisane imenom revnih malčkov najsrečnejšo zahvalo. B. Zdošek, šol. vodja.

Zahvala. Gospod Alojz Goričar, tovarnar v Letušu je daroval tukajšnjemu društvu znesek po 100 Din. Za ta veliki-dušen dar mu izreka društvo svojo najsrečnejšo zahvalo. Odbor.

Vabimo tem potom vse bivše Triglavane in bratska društva, pa tudi vse prijatelje naše akad. mladine na Triglavanski elitni ples dne 3. 2. 1923 ob 9 uri v Goetzdorfu dvorani v Mariboru. Vstopnina 17 Din (v prvih vabilih pomotoma 72 Din.). Stareš. zveza »Triglav«.

Za volitve v pokojniški zavod je izdala Zveza privatnih nameščencev Slovenije v Ljubljani strokovno in nadstrankarsko listo, na kateri kandidira 13 strokovnih in nadstrankarskih društev privatnih nameščencev. »Slovenec« in »Slov. Narod« poročata, da sta odstopila iz strokovne in nadstrankarske liste gg. Čremožnik in Medvešek v Celju kot kandidata odvetniških in notarskih uradnikov v Celju.

Volitev zastopnikov učiteljstva srednjih, učiteljskih, meščanskih in ljudskih šol v višji šolski svet v Ljubljani. Ker glasom poročil nekatera šolska vodstva še niso prejela uradnih glasovnic za volitev zastopnikov učiteljstva v višji šolski svet, se rok za oddajo glasovnic ravnateljstvom srednjih, učiteljskih in meščanskih šol, in vodstvom ljudskih šol podaljšuje do 30. januarja 1923, dvanajstih dopoldne. Rok za predložitev volilnih imenikov, glasovnic volilnim odboroma se pa podaljšuje do 10. februaria 1923, dvanajstih popoldne. Do tega roka tudi morejo poslati svoje glasovnice tisti profesorji in učitelji, ki jih v zmišlu razpisa z dne 3. januarja 1923., (Uradni list z dne 11., 13. in 16. januarja 1923.) oddajajo neposredno pri volilnih odborih pri oddelku za prosvečo in vere. Po tem roku predložene glasovnice se pri skrutlnju ne vpoštevalo.

Prošnje za potne liste v Ameriko. Generalni izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja: Glasom uradnega poročila je kvota za izseljevanje v Zedinjene države izčrpana. Vsled tega se bo 1. julija t. l. v nobenem slučaju ne izdala odobritev za izselitev v Zedinjene države in se tudi ne bodo sprejemale prošnje za izstavitve potnih listov za Ameriko.

Uradniško vprašanje. Beograjska »Demokratija« priobčuje dopis nekega uradnika, v katerem hvali radikalno vlado, kako radikalno rešuje uradniško vprašanje. Kdor ni namreč radikalec ga enostavno odpustijo iz službe. Njihovi ljudje pa dobe dobra mesta, tudi če nimajo kvalifikacije.

V Rogoški Slatini priredijo združen lovci Rog. Slatine in okoice v nedeljo, dne 28. januarja t. l. v prostorih hotela »Pošta« veliko lovsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen siromašnim otrokom. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 5 Din.

Gospodin Atanasije M. Popovič, profesor III. Beograd. gimnazije i rezervni major, napisao je i izdao knjigu »Narodna čitanka Oslobođiačko ratovanje Srbije«. Knjiga je popularno napisana i eminentno iacio nalnog je karaktera. U njoj so svetlim bojama opisane žrtve Srbije u ratovima za oslobođenie našega naroda.

Splošna organizacija vojnih invalidov, podružnica v Braslovčah, vabi se tovariše vojne invalide, vdove in sirote, na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 28. januarja 1923, ob 11. uri dopoldan v prostorih gostilne »Stancer« v Braslovčah. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blaginika. 2. Volitve odbora in 3. Raznoterosti. Ker je v interesu vsacega posameznega invalida, da se zbora sigurno udeleži, vabi k lepi udeležbi odbor.

Blago severo - ameriškega izvora. Da bi se na blago, ki je severo-ameriškega izvora moglo uporabljati minimalne postavke zakona o splošni carinski tarifi, je generalna direkcija carin z razpisom C. br. 1798 z dne 12. jan. 1923 rešila, da se razpis C. br. 43918-22 čl. II. točka I-b dopolni s sledečim tekstom: izvoz blaga iz Severo - ameriških Zedinjenih držav se more dokazati z originalnimi računmi ki morajo v tem smislu potrditi naših konzulatov, ki se nahajajo na teritoriju imenovanih držav.

Umor. Dva delavca sta se v Trstu pred kavarno »Mocca« zelo pripravala. Nenadoma pa je eden izmed njih potegnul iz rokava dolg nož ter ga zasadil svojemu nasprotniku v trebuh. Ranjenec se je zgrudil na tla, ranilec pa je pobežnil, a so ga kmalu aretirali. Ranjenca so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil.

Redna letna skupščina Sadjarskega društva za Slovenijo bo nepreklicno na svečnico 2. februarja (ne pa 4. kakor je bilo pomotoma objavljeno v »Kmetovalcu«) i. s. ob pol 11. uri dopolne pri Kmetijskih družbi na Turjaškem trgu št. 3 v Ljubljani. Na tej skupščini je najvažnejša točka preustroj društva v Sadjarsko in Vrtnarsko društvo. Ker se gre torej za važne odločitve, se člani Sadjarskega društva opozarjajo, da se v čim večjem številu udeleže te skupščine. Obenem pa vabimo tudi vse druge sadjarske in vrtnarske interesente, ki doslej še niso bili člani Sadjarskega društva, da s svojo navzočnostjo in s stvarnimi nasveti in predlogi podpirajo naše stremljenje: postaviti sedanjo organizacijo na širši in trdnjejši temelj. Odbor.

Ameriški konzulat v Mehiki pogorel. Ogenj je uničil poslopje ameriškega konzulata v Juarezu, Mehika. Gašenje je bilo težko radi pomanjkanja vode. Vsi dokumenti so bili k sreči zaprti v železni blagajni in so ostali nepoškodovani.

»Uzorni Vrtnar«. Primili smo 1. broj »Uzornog Vrtlar« sa slijedećim sadržajem: Važnost vrtlarstva i program rada. — Klijašhte (sa sl.). — Borba sa štetnicima. — O narodžbama sjemena. — Rani krumpir. — Amaryllis (sa sl.). — Novozelandski spinat. — Vrtlarski kalendar za siječanj itd. List uređuje Jaroslav Katkić a naročuje se kod Vladimira Horvata, Zagreb. Strossmayerova ulica 6. Kako je to jedan od prvih domaćih listova te struke, to ga kao dobru i potrebnu stvar preporučamo.

III. Ljubljanski vzorčni velesejem v letu 1923. Veški uspehi pretečenih dveh vzorčnih velesejmov so pokazali neobhodno potrebo po takih narodno - go-

spodarskih prireditvah. III. Ljubljanski velesenj se bo letos vršil v mesecu septembru, najbrže od 1. do 10. imenovanega meseca. Uprava velesejma se je pri prvih dveh sejnih veliko naučila, opazila še nekatere nedostatke, katere bo popravila in bo mogla letos vsakemu razstavljalcu nuditi največjih ugodnosti. Pričakuje pa tudi raznih in večjih ugodnosti s strani države za svoje razstavljalce kakor tudi kupce. Namen letošnjega velesejma pa je tudi posvetiti večjo pažnjo naši obrti v svrhu nje dviga in procvita. Obrtniki vseh strok naj toraj ne zamudijo te prilike, katere se jim nudi in svojo udeležbo pravočasno prijavijo. Ker se lansko leto ni moglo dodeliti vsled pomanjkanja prostora skoro 50 tvrdkam koje, se opozarja, da naj vsak razstavljalček že danes neobvezno prijavi sejmiskemu uradu svojo udeležbo, da ga isti vzame že v evidenco, ker bodo v prvi vrsti vpoštevane one tvrdke, katere se pravočasno objavijo. Opozarja se, da posluje sejmiska pisarna permanentno na sejmišču in ji je vsled zvez s tu- in inozemstvom mogoče dati vsakemu interesentu najrazličnejše informacije o inozemskem trgu, sejnih, razstavah in dr.

Važno za delodajalce. (Uradno). V zadevi prošnji za upotovanje in nastanitevno dovoljenje inozemskih delavcev razglašamo: Ministrstvo socialne politike v Beogradu je odredilo z razpisom z dne 7. 1. 1923, št. 771, da je vlagati odslej vse prošnje v zadevi inozemskih delavcev v smislu § 103 zakona o zaščiti delavcev naravnost pri ministrstvu za socialno politiko, odsek za posredovanje dela, v Beogradu, da bi se tako pospešila rešitev teh prošenj. Ministrstvo za socialno politiko bo reševalo te prošnje brez odlašanja in jih dostavljalo ministrstvu notranjih zadev glede izdajanja potrebnih obvestil našim konzularnim zastopstvom v inozemstvu, kakor tudi prizadetim proslilec. Prošnje za dopotovanje inozemskih delavcev morajo vsebovati poleg imena in priimka zaprosenih delavcev tudi njih specialno stroko, državljanstvo, narodnost, družinske razmere, kakor tudi podatke, ki je iz njih razvidno, da ima proslilec protokolirano firmo, ki se bavi z navedenimi posli. Za nekvalificirane delavce se dopotovalnega dovoljenja ne bo izdajalo pod nobenim pogojem in so take prošnje vse brezpredmetne. Glede na to podpisani urad od 20. 1. 1923 ne sprejema v zadevi inozemskih delavcev nobenih prošenj več in prizadeji naj se drže zgornje odredbe ministrstva socialne politike v Beogradu. — Državna borza dela v Mariboru. Šef: Jože Stabej, I. r.

Obrtni vestnik.

Iz obrtniških organizacij. V nedeljo, 14. tm. ustanovilo se je v Braslovčah obrtno društvo za Braslovče. Letuš tu Polzelo. Na prvem občnem zboru je bil za predsednika izvoljen g. Viktor Rössner. K društvu je pristopilo takoj nad 50 članov, očitven dokaz, da se obrtništvu zaveda svojih dolžnosti, katere se zamore izvrševati le v disciplinirani organizaciji. Društvo je tudi pristopilo k zvezi obrtnih društev v Celju. K zadnji točki dnevnega reda »Pomen obrtnih organizacij«, govoril je g. Rebek iz Celja. Razložil je navzočim članom, koliko je dosedaj obrtna organizacija dosegla uspehov ali prepredila še večja bremena socialne politike, katera obrtništvu — mlo rečeno — naravnost uničuje: ter s tem tira v proletarski tabor. Govoril je o osemurnem delavniku, kateri bi obveljal tudi za obrtništvu na deželi, če ne bi obstoječe obrtno organizacije zastavile vso svojo moč pri ministrstvu socialne politike, da se mora osemurni delavnik za malo obrt odpraviti. Že pod ministrom Koračem, ki je bil socialdemokrat in ki je ta osemurni delavnik zapovedal je sklicalo celjsko obrtno društvo leta 1919 v Celje I. jugoslov. obrtni shod, katerega se je udeležilo organizirano obrtništvu cele naše države. Na tem shodu je tajnik zagrebške organizacije g. Čupak imel temeljit referat o osemurnem delavniku v kojem je dokazal uničujoč vpliv tega zakona na sploš. gospodarstvo, osobito za malo obrt. Iz istega shoda se je poslala ostrá resolucija na isto ministrstvo proti temu zakonu a pomagalo ni tokrat še nič. Drug tak obrtni shod vršil se je v Slov. Bistrici, leta 1921.: ta-krat je bil minister socialne politike g.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

Poštni ček rač. 10.598

142

Delniška glavnica in rezervni zakladi ca 150.000.000 kron

50-42

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviču, Nov. Sadu, Ptuju, Sarajevu, Splitu, Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi po 6 1/2% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru.

dr. Kukovec. Pri istem je takrat naša organizacija dosegla vsaj toliko, da je smel obrtnik, ki ni zaposlil več kakor 5 ljudi, delati tudi več kakor 8 ur. Razume se samo ob sebi, da obrtništvo tudi s tem ni bilo zadovoljno. Naša organizacija je se vedno pošiljala na ministerstvo različne pritožbe in resolucije, kar je toliko pomagalo, da je minister dr. Žerjav, izdal naredbo, po kateri sme obrtnik, ki ne zaposluje več nego 15 ljudi delati tudi 10 ur, s tem je bila krivica vsaj deloma odpravljena, katero je zadal obrtništvo socijaldemokratski minister Korač. Naša obrtna organizacija je tudi dosegla, da so se razmere pri centralni bolniški blagajni vsaj toliko izpremenile, da je lansko leto imenoval minister dr. Žerjav v odbor bolniške blagajne polovico delodajalcev, dočim so poprej opravljal ta velikanski zavod edino le deloemalci in to izključno pristaši socijaldemokratske stranke. Kako je ta odbor gospodaril te dokazano s tem, kakor so poročali časniki, da se je med uradništvom, ki je izredno nobel plačano, razdelila taka nagrada, katera je s plačo vred več znašala kakor pa vsa zdravila vseh članov, ki so zavarovani pri tej blagajni in če se omeni le ena točka se vidi gorostasnost tega gospodarstva, katera pravi, da je ravnatelj Kocmur dobil novoletno nagrado K 60.000 poleg mesečne plače, ki je znašala takrat K 13.000. Poročevatec poroča, kako delo še čaka obrtništvo, če se hoče ubraniti lastnega pogina. Delo bo pa imelo uspeh le, če smo organizirani od prvega do zadnjega in da le na tak način videmo sigurnemu poginu, ki nam ga je podpisal velekapital in pa proletarski diktat.

Obrtniški koledar za 1923 se dobi v tajništvu Občeslovenskega obrtnega društva v Celju po ceni 10 Din za izvod. Koledar je za obrtnike zelo praktično prirejen, je priročen in vsebuje najvažnejše predpise, ki jih naj pozna vsak obrtnik, posebno davčne predpise. Toplo priporočamo. Cena je enaka kot lansko leto, ker je društvo naročilo več izvodov skupno.

Članski imeniki. Društvom, ki nimajo primerne članskega imenika, priporočamo zelo praktično tiskovino, ki jo je založilo Občeslovensko obrtno društvo v Celju. 1 pola te tiskovine zadostuje za 12 članov skozi 16 let in stane Din 1.50. Naroča se pri tajništvu imenovanega društva.

Razne vesti.

Miljarda. V današnjih časih se mnogo čita o milijardah. Ta država je dolžna toliko milijard, a druga zopet toliko itd. Miljarde in milijarde, besede, ki se izgovarjajo ne, da bi vsakdo imel določen pojem, kaj označi s tem, če reče milijar-

RED-STAR

28. I. ob 9. uri dopoldne
Hotel Škoberne ustanovni občni zbor

da. Ako rečemo, da 1000 milijonov je ena milijarda, še nimamo pravega pojma, koliko to pomeni ali koliko bi utegnilo to biti. Da to številko 1.000.000.000 (milijarda) nekoliko bolj zapopademo, naj služi sledeči primer: Zdravemu človeku srce utripne vsako minuto 75krat, torej na uro 4500krat in na dan 108.000 krat. Tedaj 108.000krat 365 dni je točno 40 milijonov. Ker je 1000 milijonov ena milijarda, je srce v šele 25 letih eno milijardokrat utripnilo. Ena milijarda! Ogromna številka. Človek mora 25 let živeti in šteti noč in dan od 1 do 1000, od 1000 do enega milijona... in v 25 letih bi šele naštel eno milijardo. Kdor ne veruje, naj poizkusi, saj mu je prosto.

Zbirka zakonov IX. snopič: Zakon o državnem računovodstvu, v Ljubljani 1923. Založila Tiskovna zadruga. Cena Din 5, po pošti 60 para več. Zgoraj omenjeni zakon je pravkar izšel ter se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Poslano.

Podpisani zahtevamo, da dotična oseba, katera nam je poslala dopis z dne 20. tm. na naš naslov — pošlje takoj svoj pravi podpis, da zamoremo proti njej sodnijsko postopati.

Brata Turnšek, Janko J. Prijatelj.

Soliden gospod išče

meblovano sobo

z vso oskrbo. Naslov v upravi. 1

Učenca

sprejme Josip PELIKAN, fotograf, Celje
Razlagova ulica. 1

+ Dame +

katerim izostaja ali popolnoma izostane mesečno perilo, naj so brez skrbi. Jaz pomagam in ščitim njih zdravje in prinašam novo veselje do življenja. Oblastveno preizkušeno in potrjeno. Obrnite se takoj na

1345 **K. Fesq** 26-8
Hamburg A 118. Papestr. 95.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kačuk potpetnike in potplate

V najbližnji okolici mesta Celja se prodaja

hiša

pripravna za vsako obrt s približno 4 orali njiv in travnikov, pod zelo ugodnimi pogoji. Natančneje se poizve pri g. Antonu Štern, Gosposka ul. št. 26, I. nadstr. Celje. 3-1

Sušilnico za hmelj

še prav malo rabljeno (srednje velikosti) prodam po zelo ugodni ceni. 85 4-3
Gračšina Gutenbichel, Šoštanj.

Kupujem svinec

(star—odpadki)

Janko BOVHA,

Celje. 6

Hiša na prodaj!

obstoječa iz 4 stanovanj, električna razsvetljava, pri glavni cesti, 10 minut od mesta Celja. Zraven je ena ali tri njive, kakor je kupcu ugodneje ter gospodarsko postopje. Zelo pripravna za obrtnika. Proda se po ugodni ceni. Več se izve pri Jos. Verbnik, tesarski mojster, Celje-Gaberje štev. 134.

Proda se lepo kmečko

posestvo

tik železniške postaje Grobelno v izmeri 9 ha 77 1/2 arov. Posestvo sestoji iz 4 lepih gozdov, 6 velikih njiv, drugo sadonosna ki in travniki, redi se lahko 5 glav živine. Hiša je zidana z opeko krita, zidani hlevi za 10 glav živine in 5 svinjakov, vse v porabnem stanju. Ceno in druge podrobnosti se izve pri I. Pavlič, Oplotnica. 111 2-2

Stroji

1172 24-16
za obdelovanje kovine, pločevine in lesa,

orodje kakor tudi transmisije, plugi, motorji in mlatinski stroji so stalno v zalogi pri

Karlo Jeizbacher d. d.

ZAGREB, Vlaška ul. 25, Tel. 4-90.

Generalno zastopstvo: Zimmermann-Werke, Chemnitz, A. B. C. Motoren-Ges. Wien. — Guntramtsdorf, Artur Hauser & Co., Schweissanlagen.

Patria Cognac Medicinal

čisti vinski destilat.

Vabilo na prvo veliko lovsko veselico

ki jo prirede

združeni lovci Rogaške Slatine in okolice v nedeljo, dne 28. januarja 1923 v prostorih hotela »POŠTA«, Rogaška Slatina.

Na vspredu je poleg plesa in drugih običajnih zabavnih točk tudi posebna zanimivost: razstava razne divjačine ter modernega in historičnega lovskega orožja.

Čisti dobiček je namenjen siromašnim otrokom šolskega okoliša Rogaška Slatina in Sv. Križ.

Vstopnina 5 Din. Začetek ob 7. uri zvečer. Obleka lovsko, športna ali navadna.

Za obilno udeležbo se priporoča Odbor.

Novo!

Naznanilo!

Novo!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu v Celju in okolici naznaniti, da sem ctvoril

v Celju, Gosposka ulica štev. 26 (prej Faganel) trgovino z usnjem in čevljarскими potrebščinami.

Potrudil se bodem cenjenim strankam postreči najbolje in z solidnimi cenami.

IVAN ULAGA,

trgovina z usnjem in čevljarскими potrebščinami,
Celje, Gosposka ulica štev. 26.

Novo!

Novo!